

MAAK DE TOEKOMST | PERSBERICHT

PERSBERICHT

Rotterdam, 16 april 2020

Betere resultaten in 2019 en hogere orderportefeuille geven stabiele basis

TBI: ONDANKS CRISIS JUIST NU DOORGAAN MET BOUWEN EN INSTALLEREN

- Bedrijfsopbrengsten stijgen 4% tot € 1.850 miljoen
- Operationele resultaat voor afschrijvingen (EBITDA) 14% hoger tot € 62,2 miljoen
- Operationele marge stijgt tot 3,4% (2018: 3,1%)
- Nettoresultaat stijgt 57% tot € 28,5 miljoen
- Orderportefeuille ultimo 2019: 8% hoger tot € 2,8 miljard
- Ongevallenfrequentie-index (IF): 3,2 (2018: 3,1)
- Solvabiliteit ultimo 2019: 34,1% (2018: 34,5%)

Kerncijfers

(x € 1 miljoen)

	2019	2018
Bedrijfsopbrengsten	1.850	1.773
Operationele resultaat voor afschrijvingen (EBITDA)*	62,2	54,7
Operationele marge (in %) op basis van EBITDA	3,4	3,1
Nettoresultaat	28,5	18,2
Orderportefeuille	2.829	2.630
Solvabiliteit op basis van garantievermogen in %	34,1	34,5
Ongevallenfrequentie-index (IF)	3,2	3,1
Aantal medewerkers ultimo jaar (fte)	5.986	5.758

* Uit normale bedrijfsactiviteiten (vóór aftrek van reorganisatielasten en bijzondere waardeverminderingen).

Bart van Breukelen, voorzitter van de Raad van Bestuur van TBI

“Ook TBI, haar markten en toeleveranciers ondervinden de gevolgen van de Covid-19 crisis. In 2020 zijn wij gelukkig gestart vanuit een sterke basis én met een goede orderportefeuille. Het is van het grootste belang dat deze projecten zo goed mogelijk en vooral ook veilig worden gecontinueerd. Ook is een maatschappelijk belang dat publieke (en private) opdrachtgevers werk blijven uitbesteden, waarbij TBI de gezondheid van en de zorg voor haar medewerkers centraal blijft stellen. Hiervoor zijn duidelijke werkprotocollen opgesteld en ingevoerd.

Het is van cruciaal belang dat de sector kan doorgaan met bouwen en installeren. Hierdoor vermijden wij structurele schade zoals die in de kredietcrisis door de bouwsector is opgelopen en waarvan we in feite maar net zijn hersteld. Beperk de vraaguitval. Want de maatschappelijke opgave is

groter dan ooit, met onder meer de energietransitie, het tekort aan betaalbare woningen en de uitdagingen op het gebied van de infrastructuur. Vanuit deze context zijn wij positief over het gevoerde regeringsbeleid. Er is geleerd van de kredietcrisis. Met grote snelheid worden nu goede maatregelen getroffen. Maar het kan beter zoals met de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor behoud van Werkgelegenheid (NOW), die op dit moment voor grote bouw- en installatiebedrijven geen soelaas biedt. Overigens reageren vele ‘stakeholders’ positief en constructief om met elkaar de schouders eronder te zetten en deze crisis het hoofd te bieden. Dat stemt ons hoopvol en geeft vertrouwen voor de toekomst. Een zeer belangrijk gegeven.

Hoewel de gevolgen van de Covid-19 crisis zich nog niet laten concretiseren in feiten en cijfers zijn de prioriteiten voor TBI duidelijk: 1) de gezondheid en het welzijn van onze medewerkers beschermen 2) in gesprek blijven over oplos-

singen gedurende deze crisis met al onze stakeholders: met onze klanten, medewerkers, leveranciers en financiers 3) de liquiditeit en winstgevendheid van zowel projecten als het concern scherp in de gaten houden, waarmee de continuïteit gewaarborgd blijft.

Gelukkig kijkt TBI terug op een goed 2019, met opnieuw hogere bedrijfsopbrengsten en een beter operationeel resultaat dan het jaar ervoor. Zowel de ondernemingen in de woning- en utiliteitsbouw als de projectontwikkeling hebben een goed jaar gehad. Het resultaat van Croonwolter&dros verbeterde aanzienlijk. TBI Infra toonde iets mindere resultaten dan het voorgaande jaar. De orderportefeuille van TBI is op een goed niveau gebleven en onze cash flow en liquiditeit zijn gezond. De vooruitzichten voor het lopende jaar zijn nog steeds redelijk gunstig, ondanks de verwachte gevolgen van de Covid-19 crisis en de trage politieke besluitvorming over lopende dossiers met betrekking tot stikstof en PFAS.

Onze strategie, gebaseerd op een toonaangevende marktpositie, circulair ondernemen en een aantrekkelijke werkomgeving, is aangescherpt. Aanvullend zetten wij in op drie versnellings thema's: energietransitie, industrialisatie en nieuwe verdienmodellen. Energietransitie betreft een integrale aanpak voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving en de noodzakelijke infrastructuur. Met industrialisatie zetten wij in op standaardisering om bouw- en faalkosten te verlagen en de afhankelijkheid van schaars vakmanschap te verminderen. Nieuwe verdienmodellen zijn onder meer het versterken van meerjarige contracten met inzet van data en digitalisering. Deze thema's zijn urgente, langjarige (volume)ontwikkelingen die ook kansen bieden voor winstgevend groei. Het vraagt om samenwerking en een bedrijfsoverstijgende aanpak, ook op het gebied van digitalisering.

Het implementeren van de strategie en versnellen op onze thema's wordt gerealiseerd door niet alleen te investeren in onze mensen, kennis en in ons innovatief vermogen, maar ook in onze ondernemingen. Soms vindt die versterking plaats door ondernemingen toe te voegen aan ons strategisch portfolio. Om die reden is Giesbers InstallatieGroep overgenomen; een mooie aanvulling op onze techniek-ondernemingen. Vanuit onze sterke financiële positie zijn meer acquisities mogelijk, maar dit is geen doel op zichzelf. De unieke kenmerken van de individuele TBI-ondernemingen vormen gezamenlijk de kracht van ons concern. Met haar portfolio van activiteiten is TBI uitstekend gepositioneerd voor de toekomst".

Resultaten Groep

De totale bedrijfsopbrengsten van TBI stegen met 4% naar € 1.850 miljoen (2018: € 1.773 miljoen). Het operationele resultaat voor afschrijvingen (EBITDA) nam toe met 14% naar € 62,2 miljoen. Het nettoresultaat steeg met 57% naar € 28,5 miljoen (2018: € 18,2 miljoen). De orderportefeuille groeide 8% naar € 2,8 miljard. Bij het aannemen van nieuwe werken wordt gestuurd op projecten waarbij risicoprofiel, rendement en vermogensbeslag in balans zijn. De projectbeheersing is verder aangescherpt. Ook is de kostenstructuur verbeterd en is TBI in staat meer project gerelateerde kosten door te berekenen. Bedrijfsprocessen zijn in 2019 verder gestroomlijnd en er is een aantal organisatie-aanpassingen doorgevoerd.

Resultaten segmenten

Techniek

(x € 1 miljoen)

	2019	2018
Bedrijfsopbrengsten	723	712
Operationeel resultaat voor afschrijvingen (EBITDA)*	15,4	10,8
Operationele marge in % o.b.v. EBITDA	2,1	1,5
Orderportefeuille ultimo	984	709

* Uit normale bedrijfsactiviteiten (vóór aftrek van reorganisatielasten en bijzondere waardeverminderingen).

De ondernemingen binnen het segment Techniek zijn actief in verschillende marktsectoren. In de utiliteitsmarkt werden sterk verbeterde resultaten gerealiseerd. In de industriële markten is sprake van een toenemend aantal aanvragen en een stijgend prijsniveau. Ook de infrastructurele activiteiten in het segment Techniek realiseerden goede resultaten. Uitzondering is de Marine & Offshore-markt waar de resultaten ook in 2019 onder druk stonden als gevolg van de moeilijke marktomstandigheden. In de veelbelovende markt voor woningbouwinstallaties waren de omstandigheden in 2019 overwegend positief.

Bouw & Ontwikkeling

(x € 1 miljoen)

	2019	2018
Bedrijfsopbrengsten	866	842
Operationeel resultaat voor afschrijvingen (EBITDA)*	42,8	38,9
Operationele marge in % o.b.v. EBITDA	4,9	4,6
Orderportefeuille ultimo	1.288	1.305

* Uit normale bedrijfsactiviteiten (vóór aftrek van reorganisatielasten en bijzondere waardeverminderingen).

Het segment Ontwikkeling realiseerde opnieuw een uitstekend resultaat, evenals de activiteiten in vastgoedadvies en bouwmanagement. Het aantal verkochte woningen daalde met 45% tot 960 woningen (2018: 1.731 woningen), als gevolg van het relatief grote aantal transporten van woningen eind 2018. De ondernemingen in het segment Bouw & Ontwikkeling realiseerden hogere bedrijfsopbrengsten, ondanks het doorschuiven van projecten door vertraging in de vergunningsverlening en bouwplantoetsingen. De ontvangen opdrachten bleven licht achter vergeleken met 2018.

De vraag naar nieuwbouwwoningen blijft groot en de verwachtingen voor 2020 zijn positief ondanks de licht gedaalde orderportefeuille. Op de utiliteitsmarkt is sprake van een verder herstel van de prijsniveaus en een toename van het volume. Als gevolg van het bovenstaande zijn de bedrijfsopbrengsten in 2019 ten opzichte van vorig jaar gestegen. De EBITDA steeg met € 3,9 miljoen tot € 42,8 miljoen. Dat geldt ook voor de operationele marge: deze nam toe tot 4,9% (2018: 4,6%).

Infra

(x € 1 miljoen)

	2019	2018
Bedrijfsopbrengsten	285	258
Operationeel resultaat voor afschrijvingen (EBITDA)*	5,6	11,0
Operationele marge in % o.b.v. EBITDA	2,0	4,3
Orderportefeuille ultimo	558	615

* Uit normale bedrijfsactiviteiten (vóór aftrek van reorganisatielasten en bijzondere waardeverminderingen).

In het segment Infra was sprake van een beperkt aantal grote tenders op de inframarkt en vertraagden middelgrote werken door onduidelijkheid in de markt (onder andere als gevolg van discussie over contractvormen, PAS en PFAS). De ontvangen opdrachten bleven achter ten opzichte van 2018 en de orderportefeuille nam met 9% af. Door de PAS- en PFAS-problematiek is een aantal grote infraprojecten jaren doorgeschoven. De groeiende onderhoud- en renovatiemarkt kan dit slechts ten dele compenseren. In 2019 zijn de bedrijfsopbrengsten door een hogere productie toegenomen ten opzichte van 2018. Hierbij werd geprofiteerd van de orderportefeuille ultimo 2018. Het operationele resultaat (EBITDA) van het segment Infra daalde naar € 5,6 miljoen (2018: € 11,0 miljoen) als gevolg van tegenvallende projectresultaten in de civiele betonbouw.

Financiële positie

De financiële positie van TBI bleef onverminderd sterk met een solvabiliteit op basis van het garantievermogen van 34,1% (2018: 34,5%). De vaste activa bleven stabiel op € 121 miljoen. De netto-investeringen bedroegen € 28,4 miljoen (2018: € 25,0 miljoen), terwijl de afschrijvingen € 18,8 miljoen bedroegen (2018: € 18,5 miljoen). De financiële vaste activa namen in 2019 met € 7,5 miljoen af, onder meer door een afname van de latente belastingvorderingen.

De investeringen in de vastgoedportefeuille (grondposities, bouwrechten, onverkochte woningen in uitvoering en onverkochte opgeleverde woningen) bedroegen ultimo 2019 € 185 miljoen (2018: € 196 miljoen). De afname met € 10,4 miljoen bestaat uit een daling van de investeringen in projectontwikkeling van € 22,1 miljoen tot € 156 miljoen (2018: € 178 miljoen). Daarnaast nam de voorraad onverkochte woningen in aanbouw en opgeleverde woningen met € 11,7 miljoen toe tot € 29 miljoen (2018: € 17 miljoen). Rekening houdend met non recourse projectfinancieringen bedraagt de netto investering in projectontwikkeling € 156 miljoen (2018: € 168 miljoen). Vooral door een lagere financiering van onderhanden projecten en lagere investeringen in projectontwikkeling nam het netto werkkapitaal af tot € -50 miljoen (2018: € -3 miljoen).

De liquide middelen verbeterden dientengevolge met € 72 miljoen tot € 301 miljoen (2018: € 229 miljoen). Het saldo van de liquide middelen, verminderd met de kortlopende schulden aan kredietinstellingen (de netto liquiditeit), bedroeg ultimo 2019 € 290 miljoen (ultimo 2018: € 219 miljoen).

Het eigen vermogen bedroeg ultimo 2019 € 278 miljoen (2018: € 255 miljoen) en nam per saldo toe met € 23,1 miljoen. Hierin begrepen is het positieve nettoresultaat van € 28,5 miljoen en een dividenduitkering over 2018 aan de aandeelhouder van € 5,5 miljoen.

Niet-financiële resultaten en voortgang strategie

Veiligheid is topprioriteit bij TBI, hoewel de groep in 2019 helaas werd geconfronteerd met twee dodelijke ongevallen. In 2019 zijn de vijf TBI veiligheidswaarden geïntroduceerd. Alle TBI-ondernemingen werken onder meer conform deze veiligheidswaarden. Dit zijn: 1) We nemen verantwoordelijkheid voor onze gezamenlijke veiligheid 2) We bereiden ons goed voor en bespreken risico's en dilemma's 3) We spreken elkaar aan op onveilig gedrag 4) We stoppen onveilig werk 5) We houden ons aan de afgesproken regels. Dit speelt des te meer gezien de huidige Covid-19 crisis, waartoe ook nog additionele werkprotocollen zijn ingevoerd.

Ook in 2019 hebben alle TBI-ondernemingen een bijdrage geleverd aan de transitie naar energiezuinige en -efficiënte woningen, slimme gebouwen, een duurzame infrastructuur en betaalbare en duurzame energieoplossingen voor de klant. Ook is de transitie naar een circulaire bouwconomie ingezet. Dit biedt enerzijds kansen om toonaangevend te zijn in de markten van TBI en anderzijds kan de negatieve milieu impact worden gereduceerd. In 2019 heeft TBI onder meer de volgende initiatieven en acties ondernomen en prestaties en feiten gerealiseerd.

Initiatieven en acties

- Croonwouter&dros en Mobilis zullen de eerste energie-neutrale tunnel in Nederland realiseren op het project de Groene Boog (verbinding A13-A16). Zonlicht zal via glasvezel zorgen voor de verlichting in de tunnel en een wko-installatie en zonnepanelen voor de overige energie.
- Voor Eekels Technology is waterstof een van de belangrijkste oplossingen voor de energietransitie. Met een 'waterstof buurtcentrale' is de TBI Innovatieprijs 2019 gewonnen.
- TBI is mede-initiatiefnemer van de 'Materialen Expeditie' in de infrasector. Met diverse marktpartijen en provinciale opdrachtgevers wordt er op veertien pilotprojecten samengewerkt om een materialenpaspoort samen te stellen.
- Het TBI WOONlab heeft het circulaire woonconcept doorontwikkeld. In 2020 zal de eerste woning gebouwd worden.
- Zowel Mobilis als Voorbij Prefab onderzoeken de mogelijkheden van duurzaam beton. Dit is onder meer in lijn met de uitgesproken ambities in het Betonakkoord.

Prestaties en feiten

- In totaal had 76,3% van de verkochte woningen van TBI in 2019 geen gasaansluiting meer.
- Er zijn in 2019 diverse iconische projecten in hout gebouwd. J.P. van Eesteren heeft het hoofdkantoor van Triodos Bank opgeleverd, dat ook volledig remontabel is gebouwd. In 2020 wordt er verder gebouwd aan HAUT, een woontoren in Amsterdam die bijna volledig in hout is uitgevoerd.
- Er zijn twee projecten opgeleverd met een Madaster materialenpaspoort. Daarnaast zijn er diverse projecten in ontwikkeling waar het paspoort onderdeel van de klantvraag is.
- De totale CO₂-emissie van TBI is 32 kton (2018: 33 kton). Dit betekent een uitstoot van 17,3 ton per miljoen euro bedrijfsopbrengsten (2018: 18,7 ton per miljoen euro bedrijfsopbrengsten).

- In 2019 is 6,6% van het leasewagenpark elektrisch aangedreven (2018: 1,8%). Hiermee is TBI één van de koplopers in de zakelijke markt.
- De bedrijfsactiviteiten van TBI hebben geresulteerd in 24,9 kton afval (2018: 30,8 kton), waarvan 64,3% gescheiden is afgevoerd vanaf de verschillende locaties (2018: 59,6%).
- Het aandeel duurzaam ingekocht hout (conform PEFC/FSC keurmerk) is al jaren hoog met 98% (2018: 94%). Met de ondertekening van het Bouw en Hout convenant 2.0 van FSC Nederland onderschrijft TBI de ambitie meer hout toe te passen in de bouw. De bijdrage van hout ten aanzien van CO₂-reductie (c.q. opslag) en circulair bouwen wordt hiermee onderkend en actief aangemoedigd.
- Voor het studiejaar 2018/2019 zijn er 2.412 aanvragen voor studietoelagen vanuit de Stichting Studiefonds TBI (studiejaar 2017/2018: 2.185).

Vooruitzichten

De gevolgen van de wereldwijde Covid-19 crisis leiden nu al tot krimp van de Nederlandse economie. Daarbij komt nog het handelsconflict tussen de Verenigde Staten en China en de Brexit. Bovendien speelt het tekort aan vaklieden in de bouwsector in ons land. Ook wordt de sector geconfronteerd met vertragingen in de verlening van vergunningen en de stikstof- en PFAS-problematiek. Het is nog onduidelijk wat de impact van al deze ontwikkelingen in 2020 en daarna zal zijn. Inmiddels wordt rekening gehouden met een sector brede krimp in 2020.

Voor de middellange termijn blijven de vooruitzichten overwegend positief. Tot 2030 zullen er naar verwachting 900.000 huishoudens bijkomen. Bovendien wil de overheid extra investeren in de infrastructuur om de bereikbaarheid te borgen. Klimaatbestendigheid en waterveiligheid zijn ook belangrijke thema's.

Een deel van de TBI-ondernemingen, met name die actief zijn in Techniek en Utiliteitsbouw, heeft pas de laatste jaren geprofiteerd van het economisch herstel. Hierbij zijn de winstgevendheid, de orderportefeuille en het rendement van de orderintake geleidelijk verbeterd. De uitgangspositie voor 2020 in deze segmenten is overwegend positief.

De ondernemingen in het segment Bouw & Ontwikkeling profiteren al langere tijd van een gunstige markt door onder andere de lage hypotheekrente. De orderportefeuilles zijn op een goed niveau, maar het wordt uitdagender om nieuwe projecten te ontwikkelen en uit te voeren. Dat hangt samen met vertragingen in de verlening van vergunningen door onder andere de stikstof- en PFAS-problematiek. De Covid-19 crisis is een extra horde die nu wordt opgeworpen. De beperkte capaciteit bij gemeentes, de afnemende beschikbaarheid van geschikte bouwlocaties en de stijgende bouwkosten vormen onverminderd een uitdaging in dit segment.

Vooraf voor het segment Infra is inmiddels duidelijk dat grote infrastructurele werken jaren worden uitgesteld als gevolg van de stikstof- en PFAS-problematiek. De versnelling van renovatieopgaven zal slechts ten dele compensatie kunnen bieden. De verwachte investeringsimpuls is tevens vertraagd door problemen in het voorbereidingstraject van bepaalde projecten.

Voor meer informatie

A. van Reijswoud / E.H.P.W. van der Kellen
Telefoon: 010-2908500

Het vandaag gepubliceerde geïntegreerde jaarverslag 2019 is tezamen met de GRI content index beschikbaar via www.tbi.nl

Profiel TBI

TBI Holdings B.V. (TBI) is een concern dat de leefomgeving op duurzame wijze vernieuwt, inricht en onderhoudt. TBI kenmerkt zich door een wendbare (netwerk)organisatie. Met negentien zelfstandige dochterondernemingen wordt marktgeoriënteerd samengewerkt binnen de segmenten Techniek, Bouw & Ontwikkeling en Infra. TBI beschikt over hoogwaardige, specialistische expertise en heeft een gediversifieerd portfolio. Een integrale (project)benadering, op basis van gedeelde kennis, is een belangrijk element om de markt in Nederland te bedienen. In 2019 werkten gemiddeld 5.986 medewerkers (fte's) door heel Nederland aan woningen, kantoren, scholen, ziekenhuizen, wegen, tunnels, bruggen, sluisen, fabrieken en scheepsinstallaties. Van kleine initiatieven tot grote, spraakmakende projecten voor publieke of private opdrachtgevers.

Bijlagen

1. Kerncijfers 2019
2. Geconsolideerde balans per 31 december 2019
3. Geconsolideerde winst-en-verliesrekening 2019
4. Voorbeelden van projecten die de TBI-ondernemingen in 2019 hebben gerealiseerd of verworven

KERNCIJFERS

(x € 1 miljoen, tenzij anders vermeld)

	2019	2018	2017	2016	2015
Markt					
Ontvangen opdrachten	1.893	2.581	1.711	1.833	1.508
Orderportefeuille	2.829	2.630	2.374	2.136	1.795
Verkochte woningen	960	1.731	1.251	1.671	1.707
Opgeleverde woningen	843	1.785	2.345	1.649	nb ²
Financieel¹					
Bedrijfsopbrengsten	1.850	1.773	1.708	1.573	1.557
Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen (EBITDA) ¹	62,2	54,7	46,0	11,7	32,7
Bedrijfsresultaat (EBIT) ¹	43,3	36,2	28,0	-7,3	14,2
Bedrijfsresultaat (EBIT)	41,5	28,1	18,3	-19,4	-1,0
Nettoresultaat	28,5	18,2	10,6	-16,7	1,3
Ratio's					
Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen (EBITDA) in % van bedrijfs-opbrengsten ¹	3,4	3,1	2,7	0,7	2,1
Bedrijfsresultaat (EBIT) in % van bedrijfs-opbrengsten ¹	2,3	2,0	1,6	-0,5	0,9
Nettoresultaat in % van:					
– bedrijfsopbrengsten	1,5	1,0	0,6	-1,1	0,1
– het eigen vermogen	10,2	7,1	4,4	-7,3	0,5
Solvabiliteit in % van garantievermogen	34,1	34,5	34,0	36,0	32,2
Medewerkers					
Aantal medewerkers ultimo jaar (fte)	5.986	5.758	5.746	5.677	5.744
Opleidingskosten per medewerker (fte) in €	927	744	692	702	578
Aantal geconstateerde overtredingen TBI gedragscode	11	17	9	16	14
Veiligheid en gezondheid					
Arbeidsongevallen (met verzuim)	38	36	39	37	33
Ongevallenratio (IF)	3,2	3,1	3,5	3,6	3,1
Ziekteverzuim in %	4,4	4,7	4,5	4,4	4,1
Milieu-impact					
CO ₂ -emissie (kton)	32	33	324	29	29
CO ₂ -emissie/per miljoen € bedrijfs-opbrengsten (ton)	17,3	18,7	18,5	18,4	18,9
Afvalvolume (kton)	24,9	31	33	28	25
Afvalvolume/per miljoen € bedrijfs-opbrengsten (ton)	13,5	17,4	19,3	17,9	16,1
Afvalscheidingspercentage	64,3	59,6	51,5	66,5	nb ²
Percentage duurzaam hout	98	94	95	91	95

¹ Bedrijfsresultaat uit normale activiteiten (vóór aftrek van reorganisatielasten en bijzondere en overige waardeverminderingen).

² Niet beschikbaar.

³ Exclusief buitenlandse entiteiten voor de jaren tot en met 2017.

⁴ De totale CO₂-footprint 2017 is aangepast op basis van voortschrijdend inzicht inzake de toepassing van de scope afbakening in relatie tot koelgassen.

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

(vóór resultaatbestemming, bedragen in duizenden euro's)

	2019	2018
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	29.114	17.329
Materiële vaste activa	84.302	88.946
Financiële vaste activa	7.680	15.206
	121.096	121.481
Vlottende activa		
Voorraden	196.421	203.391
Onderhanden projecten in opdracht van derden	–	–
Vorderingen	271.579	258.439
Liquide middelen	301.235	229.305
	769.235	691.135
Totaal activa	890.331	812.616
Groepsvermogen		
Eigen vermogen	278.176	255.091
Voorzieningen	10.499	11.247
Langlopende schulden	72.823	71.314
Kortlopende schulden en overlopende passiva	528.833	474.964
Totaal passiva	890.331	812.616

GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2019

(bedragen in duizenden euro's)

		2019	2018
Netto-omzet		1.446.123	1.518.583
Wijziging in balanswaarde onderhanden projecten en gereed product		403.859	254.331
Som der bedrijfsopbrengsten		1.849.982	1.772.914
Bedrijfslasten			
Kosten van grond- en hulpstoffen	-1.007.713	-978.610	
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	-241.034	-237.003	
Lonen en salarissen	-338.498	-320.762	
Sociale lasten	-51.720	-47.761	
Pensioenlasten	-36.030	-35.406	
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	-18.843	-18.458	
Overige waardeverminderingen van immateriële en materiële vaste activa	-	-477	
Bijzondere waardevermindering vlottende activa	-115	-2.500	
Overige bedrijfskosten	114.527	-103.860	
Som der bedrijfslasten		-1.808.480	-1.744.837
Bedrijfsresultaat		41.502	28.077
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		324	744
Rentelasten en soortgelijke kosten		-4.212	-4.449
Resultaat voor belastingen		37.614	24.372
Belastingen over het resultaat		-9.624	-6.720
Resultaat uit deelnemingen		515	520
Nettoresultaat		28.505	18.172

VOORBEELDEN VAN PROJECTEN DIE DE TBI-ONDERNEMINGEN IN 2019 HEBBEN GEREALISEERD OF VERWORVEN

Techniek

Comfort Partners

- Nieuwbouw Sigma-fabriek Amsterdam, in opdracht van Amvest en Koopmans.
- Partnership/samenwerking verduurzaming woningen van de Alliantie.
- Installatiewerk 698 studentenwoningen Hoogeweg Groningen, in opdracht van Geveke Bouw.
- Realisatie volledige installaties van twee woontorens 'De Driemas-terlocatie' te Leiderdorp in opdracht van Ballast Nedam.
- Comfort Partners en Servicehouse bedienen elektrische rijders Porsche met full-service installatie van de custom-made Porsche laadpunten.
- Installatiewerk 222 woningen woontoren Helix Groningen, in opdracht van Geveke Bouw.
- Comfort Partners voorziet meer dan 300 woningen van PV panelen voor woningcorporatie Brabant Wonen.

Croonwolter&dros

Infra

- Renovatie en restauratie Maastunnel in opdracht van de gemeente Rotterdam.
- Vervangen besturing rioolgemalen (pilot) voor de gemeente Breda.
- Onderhoud bruggen en sluizen IJsselmeergebied in opdracht van Rijkswaterstaat.
- Bouw Sluis Eefde (in samenwerking met Mobilis).

Utiliteit

- Nieuwbouw van het Tribute Hotel Den Bosch.
- Realisatie technische installaties Holland Casino Venlo.
- Bouw onderzoeksgebouw VU Amsterdam.
- Modernisering en uitbreiding Rijnstate ziekenhuis Arnhem.
- Nieuwbouw datacenter NTT/E-shelter Rozenburg.
- Renovatie kantoorgebouw van het Paleis van Justitie 's-Hertogenbosch in opdracht van Rijksvastgoedbedrijf.
- Oplevering eerste modulaire, betonnen sprinklertank bij Van Uden Logistics.
- Onderhoud installaties 18 gebouwen van Onderwijsgroep Tilburg.

Industrie

- Oplevering nieuwe rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) in Weert.
- Levering besturing nieuwe slibgist installatie rioolwaterzuivering Tiel.
- Modulair ontwerp hoogspanningstation voor Tennet.
- Ontwerp technische installaties reactor Petten.

Eekels Technology

- Ontwikkelt en levert de energiebesparende installatie voor de zogenaamde Hanse Eco schepen van Arkon.
- In opdracht van scheepswerf Damen ontwerpt en levert Eekels de complete elektrische installatie voor twee volledig elektrische veerboten.
- Voor de clipper Stad Amsterdam voert Eekels een midlife onderhoudsbeurt uit met als doel het verhogen van de duurzaamheid en de energy efficiency.
- In opdracht van scheepswerf De Hoop heeft Eekels de volledig elektrische installatie geleverd (waaronder een hybride aandrijfsysteem) voor het schip de "DB ABUJA".

- Eekels heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de vergroening van de RWE energiecentrale in de Eemshaven.
- Levering MarPower automatiseringssysteem voor het afzinkbare zware-lading ship de RollDock Sun.
- Modificering van het hoofdschakelbord en havengenerator voor het onderzoeks- en ondersteuningsvaartuig de M.V. Seamar Splendid.

Giesbers InstallatieGroep

- In opdracht van BAM Bouw en Techniek realiseert Giesbers de verwarmings- en sanitaire installaties van de Zalmhaventoren, Rotterdam.
- In opdracht van Heddes Bouw & Ontwikkeling zal de Giesbers InstallatieGroep het loodgieterswerk en de vloerverwarmingsinstallatie verzorgen voor Kavel 1N2 in Amsterdam.
- De samenwerkingsovereenkomst tussen Klimaatgarant en Giesbers InstallatieGroep is met vijf jaar verlengd.
- Projecten in uitvoering onder andere Grotius Den Haag en Little C Rotterdam.

Soltegro

- Ondersteunen projecten zoals de Rijnlandroute en De Groene Boog.
- Ontwikkeling AR applicatie voor Wavin.

WTH

- Eusebiuskerk, Arnhem (in opdracht van DKC Installatietechniek en Nico de Bont).
- Groene Trudo Toren, Eindhoven (in opdracht van Stam+de Koning en Unica Installatietechniek).
- Renovatie Oranjehotel, Scheveningen (in opdracht van Heijmans en Kuijpers Installatietechniek).
- Grotius, Den Haag (in opdracht van Giesbers InstallatieGroep).
- Triodos Bank, Driebergen-Rijssenburg (in opdracht van De Bosman Bedrijven Amersfoort en J.P. van Eesteren).
- Transformatie Nijenoord, Utrecht (in opdracht van Koopmans).
- Waterfront, Harderwijk (in opdracht van Comfort Partners).

Bouw & Ontwikkeling

ERA Contour

Verworven

- Hoflaan, Leiden (van Portaal).
- NOM renovatie Stadhouderslaan Ridderkerk (voor Woonvisie).
- Het Rode Dorp Alphen aan den Rijn (voor Woonforte).
- Ontwikkeling en realisatie Schelde balkon Bergen op Zoom (voor Stadlander).
- Ontwikkeling Linck in de Binck, Den Haag.
- Ontwikkeling Parkhaven, Rotterdam.
- Project Buur, Utrecht Leidsche Rijn (voor Wonom).
- Ontwikkeling en realisatie van NOM woningen Wormerveer (voor Parteon).

Gerealiseerd

- Tugelaweg fase 4 en fase 5 Amsterdam (voor Ymere).
- Groot Onderhoud Woondekken / Rode Buurt Zoetermeer (voor De Goede Woning).
- Groot Onderhoud Elzenplein Haarlem (voor Ymere).
- Groot Onderhoud ERA flats Favre Rotterdam (voor Woonstad).
- Groot Onderhoud Londonflat Vlaarding (voor Waterweg Wonen).

- Groot Onderhoud complexen 173 – 174 en 238 Waddinxveen (voor Woonpartners Midden Holland).
- Groene Hart fase II & III, Zoetermeer.

Groothuis

Verworven

- 13 vrijstaande circulaire woningen, Sustainer Homes.
- Diverse woningbouwprojecten in Angeren, Zoetermeer en Rijssen.

Gerealiseerd

- Woonbuurt Redute, Tiel.
- Boerderijwoningen, Amersfoort.
- Tweekappers, vrijstaande woningen en een circulaire woning, Doetinchem
- Als partner van Sustainer Homes voor het eerst een woning opgeleverd in Hoogeveen.

Hazenberg / Nico de Bont

- Restauratie Domtoren voor de gemeente Utrecht.
- Realisatie van het Centrumplan Zevenbergen (in samenwerking met Synchron).
- Vredeoord Eindhoven (in samenwerking met Sint Trudo).
- Samenwerking met Woningcorporatie Casade voor verduurzaming woningvoorraad in Dongen, Loon op Zand en Waalwijk.
- Transformatie voormalig kantoorgebouw aan de Gasthuisring Tilburg (in opdracht van Magis Vastgoed).
- Transformatie van gebouw Transitorium Radboud Umc (in opdracht van SSH&).
- Duurzame renovatie van 31 bestaande woningen voor Brabant-Wonen.
- Restauratie en herbestemming voormalig postkantoor Venlo tot Museum Van Bommel-Van Dam (in opdracht van de gemeente Venlo).
- Restauratie De Hollandsche Manege te Amsterdam (in opdracht van Stadsherstel Amsterdam).
- Reconstructie/restauratie van de door brand verwoeste St. Urbanus Bovenkerk te Amstelveen (in opdracht van RK Parochie Amstelland).
- Herbestemming Klooster Groot Bijstervelt Oirschot (in opdracht van VB2 Vastgoed).
- Restauratie en afbouw interieur van het Groote Museum ARTIS (in opdracht van Natura ARTIS Magistra).
- Renovatie Maastunnel (ism Mobilis, Croonwolter&dros en in opdracht van de gemeente Rotterdam).

HEVO

- Risicodragend projectmanagement-contract voor het Willem de Zwijger college in Bussum.
- Nieuwbouw van Aeres Hogeschool Almere.
- Herbestemming Greswarenfabriek Beesel in opdracht van Stichting Onderwijs Midden-Limburg.
- Nieuwbouw Vrijzinnig-Christelijk Lyceum in Den Haag.
- Ontwikkeling en realisatie 96 nieuwe zorgwoningen, De Zuidlaken in Leeuwarden (in opdracht van Noorderbreedte).

J.P. van Eesteren

- Oplevering Naturalis Biodiversity Center, Leiden (in opdracht van Naturalis Biodiversity Center)
- Oplevering duurzaam kantoor Triodos Bank, Driebergen-Rijsenburg (in opdracht van Triodos Bank en EDGE Technologies).
- Woontorens Grotius, Den Haag – in bouwcombinatie met BESIX – (in opdracht van Provast).
- Start bouw Q Residences: iconische woontorens vlakbij Amsterdam Zuidas (in opdracht van Kroonenberg Groep met NEOO als gedelegeerd ontwikkelaar).

- Overeenkomst getekend voor herontwikkeling rijksmonument Stationspostgebouw, Den Haag – in bouwcombinatie met BESIX – (in opdracht van Life makes Sens).
- Nieuwbouw kantoorgebouw Terrace Tower aan de Zuidas, Amsterdam (in opdracht van Suitsupply).
- Transformatie bestaande torens: 2Amsterdam aan Zuidas, Amsterdam (in opdracht van Provast).
- Hybride houten woontoren HAUT, Amsterdam (in opdracht van HAUT C.V.).
- Ontwikkeling en bouw van Little C, Rotterdam (in samenwerking met ERA Contour).
- Ontwikkelingsovereenkomst voor hoogbouwproject MARK in Leidsche Rijn (in samenwerking met Koopmans).
- Gebiedsontwikkeling Pompenburg in samenwerking met de gemeente Rotterdam.
- Ontwikkeling Parkhaven, Rotterdam.
- Renovatie luifels en gevels De Lijnbaan, Rotterdam (in opdracht van diverse winkeleigenaren).
- Nooduitgangen metrostation Stadhuis, Rotterdam (in opdracht van RET).
- Transformatie van oude fruitloods naar Bierfabriek Rotterdam (in opdracht van Havenbedrijf Rotterdam).
- Nieuwbouw Strandpaviljoen Scheveningen (in opdracht van Strandweg Vastgoed B.V.).
- Fase 4 De Wij, Welgelegen, Utrecht: start bouw van 43 appartementen en 10 grondgebonden woningen.

Koopmans

- Woningverbetering 96 portieketagewoningen Dieze-oost te Zwolle (in opdracht van woningcorporatie SWZ).
- Realisatie vernieuwbouw stadhuis Hengelo (in opdracht van de gemeente Hengelo).
- Realisatie 195 appartementen project Nijenoord, Utrecht (in opdracht van Amvest).
- Realisatie 30 Nul-op-de-Meter woningen in de nieuwe wijk Rijnvliet in Utrecht (in opdracht van woningcorporatie Bo-Ex).
- Realisatie 51 conceptwoningen (lekkerEIGENhuis) en 20 sociale huurwoningen (in opdracht van woningcorporatie UWON) als onderdeel van de grootschalige gebiedsontwikkeling Waterfront Harderwijk.
- Start bouw 165 appartement in wijk Hogekwartier, Amersfoort.
- Oplevering 20 conceptwoningen en 35 appartementen in de stadsuitbreidingswijk Schuytgraaf, Arnhem.
- Start realisatie 305 appartement en 20 stadswoningen en zorgfaciliteiten aan de Plantage Middenlaan in Amsterdam, samenwerking met Mobilis en Nico de Bont (in opdracht van Syntrus Achmea Real Estate & Finance).
- Start realisatie project Veste in Zutphen dat bestaat uit drie moderne en stijlvolle woongebouwen.
- Ontwikkelingsovereenkomst getekend met de gemeente Utrecht voor het hoogbouwproject MARK in Leidsche Rijn (in samenwerking met J.P. van Eesteren en Stadswaarde).

MDB

- HUB-functie voor TBI ondernemingen.
- Bouwplaatsinrichting De Groene Boog.
- Vloerrandbeveiliging viaducten COMOL 5 (Rijnlandroute) langs A4.
- Steiger rondom kerk bij de Nieuwe Plantage Amsterdam.
- Bouwkeet ERA Contour Dieselbuurt 3-hoog op staalconstructie.
- 5 torenkranen Liebherr op het project Almere Duin.
- 3 torenkranen Liebherr op het project Grotius, Den Haag.
- Vleermuiscontainers op project Kijkduin, Den Haag.
- Ricardo Residence – reclaimedoek van 7 x 22 meter langs Ring A10.

Synchroon

- Domūs Living Houthaven Amsterdam: nieuw woonconcept van Synchroon (in samenwerking met Shift Architecture & Urbanism) waarvan het eerste gebouw in de Houthaven vrijst met 235 micro-appartementen. Bouwpartner is Van Wijnen.
- Frame Amsterdam: 28 koopappartementen op de kop van de Haparandadam. Het ontwikkelteam bestaat uit Van Dongen-Koschuch Architects and Planners en Synchroon. In samenwerking met de gemeente Amsterdam.
- Wisselspoor Utrecht: gebiedsontwikkeling met behoud van het industrieel erfgoed. Het ontwikkelteam van Wisselspoor bestaat uit NS, Studioninedots, Delva Landscape Architecture, De Wijde Blik en Synchroon. In samenwerking met de gemeente Utrecht.
- Finest of Ockenburgh, 131 woningen in Kijkduin, in samenwerking met Mix Architecten, Stijlgroep en gemeente Den Haag.

Voorbij Prefab Beton

- Oplevering van 1.376 casco's vanuit de Voorbij Prefab fabriek. Daarmee is de productie van casco's praktisch verdubbeld ten opzichte van 2018. De belangrijkste opdrachtgevers zijn, naast TBI-ondernemingen: Boele & van Eesteren, Dura Vermeer Midden West, Heembouw, Hendriks Bouwbedrijf, Van der Heijden en Ten Brinke.
- Daarnaast worden prefab betonunits geproduceerd voor opdrachtgever Alfen en contragewichten voor Hitachi.

Infra

Mobilis

- Maastunnel – autotunnel gerealiseerd in 2019 – Gemeente Rotterdam.
- Singelgracht garage Marnix Amsterdam – verworven in 2019 – Gemeente Amsterdam.
- Renovatie en nieuwbouw Suurhoffbrug Rotterdam – verworven in 2019 – Rijkswaterstaat.
- Kempenbaan Veldhoven – verworven in 2019 – Gemeente Veldhoven.
- HOV2 Eindhoven geopend in 2019 – Gemeente Eindhoven.
- Diverse projecten voor Tennet – verworven in 2019.
- Aanleg van de Oosterweelwerken op de linkeroever van de Schelde en bij Zwijndrecht. De aanleg van deze verbinding moet een nieuwe westelijke rondweg rondom Antwerpen vormen en moet tegen 2025-2026 afgerond zijn – verworven in 2019 – De Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM).
- Gebiedscontract Noord-Holland – verworven in 2019 – Provincie Noord-Holland.
- Waterzuivering Weert – Waterbedrijf Limburg.
- Waterzuivering Weesp – Waterschap Amstel, Gooi en Vecht.

Voorbij Funderingstechniek

- Cruquius Amsterdam voor Koopmans, Sigma blok C, engineering stempelraam en toepassing palen, damwand en stempeling.
- Verschillende onderdoorgangen: Vennewatersweg Heiloo, De Maten Assen en Elst, in opdracht van Mobilis – Hegeman, aanbrengen van de funderingsconstructie in buitendienststelling.
- Rijnlandroute, in combinatie met Dimco en opdracht van Comol5 (Mobilis, Croonwolter&dros, VINCI en DEME Infra Marine Contractors), site engineering, het toepassen van verschillende paalsoorten, damwand, verankeringen en (staal)ondersteuningsconstructies voor de fly-overs.

- Sluis Eefde, in opdracht van Lock to Twente (Mobilis en Croonwolter&dros), UO engineering, het toepassen van damwand en verankeringen.
- Woontorens Buitenveldertselaan, in opdracht van J.P. van Eesteren, het aanleggen en ontwerpen van palen en bouwkuip (toepassing van BASE FT engineersplatform).
- De Groene Boog BC, funderingscombinatie Voorbij Funderingstechniek / Franki Grondtechnieken, in opdracht van BESIX, Dura Vermeer, Van Oord, Mobilis en Croonwolter&dros, toepassen van paalsoorten, damwand en hulpconstructies.
- Wintrack Noord, bouwcombinatie bestaande uit Oostrop Holtman, Strukton, Mobilis, Terracon en Voorbij Funderingstechniek.
- Hogekwartier Amersfoort, in opdracht van Koopmans.
- Harderwijk Waterfront fase 3 voor Boskalis, het ontwerpen, leveren en aanbrengen van damwand en verankering tbv kadeconstructie, inclusief aanbrengen deksloof en bolders.
- PARO aanlegkade Amsterdam in eigen beheer, het ontwerpen, leveren en aanbrengen van damwand, verandering tbv kadeconstructie, inclusief aanbrengen deksloof, bolders en graafwerkzaamheden.